

SZAKONYI KÁROLY

Képek tükrében

BARANYI PÉTER FOTÓALBUMA – BARANYI FERENC VERSEIVEL

Baranyi Péter és
Baranyi Ferenc,
1987
Büki Erzsébet
fotója

Van egy amatőr kép a kétszázal is többoldalas album végén, egy barna hajú fiatalember átöleli a vállát egy gyérülő hajjú úrnak, mindketten a napba néznek kissé hunyorogva – a napba, vagy a jövőbe. Az egyik *Baranyi Péter*, a fotográfus, a másik *Baranyi Ferenc*, a költő. Apa és fia. És most itt van tőlük egy szép album a fiú képeivel és az apa verseivel.

Rozsdabarna, kopár hegyoldalakat látni, különös természeti formákat, itt-ott csenevész bokor, körül mindenütt kietlenség és magány, mégis a táj fenségessége. Vöröslő sziklák és omladékok festőisége. Egy fatörzs odvából sarjadó élet, amely dacol a pusztulással. A fotográfust láthatóan lenyűgözi az elmúlás, mégis inkább lel benne harmóniát, mint dekadenciát. Ahogy modelljeiben is szembeszegezi a mulandósággal a szépséget, a hervadó természet felett ott ragyognak a nők, az arcok és a tekintetek, amint kíváncsian néznek a világba. Erőt és lendületet sugároznak a barátok, a *rockerek* – zenészek, énekesek – portréi, szépséget a víziók, ahogy Baranyi Péter mondja: *a valóságunkból levettített álomképek. Fagyókerek, omladozó házfalak, pusztaságban nőtt bokor...*, s mind között egy képi ballada: *megdőlt sírkő mellől a füves hanton kinőtt, életerős fa. A költőt is megihleti: Nincs pusztulás. Ne rettegj hát a végtől. / A fában folytatod, mely ég felé tört.*

Ballada a másik is, a parti sekélyben, a hínár és sás alá merült ladik a sötét vízben, megcsúszó zöldes fényben. Borzongatóan szép elveszettség.

Miért olyan megragadók, gyámolító szeretetet támasztók a romok? A valaha faragott kövekből nagy buzgalommal épült ház meztelen fala, a tátongó kapubolt, a rács az üres ablakon, amely mögött ott az üresség, a gazzal benőtt udvar miért marasztal. Miért nézem a romok közé lépő árnyalokat várakozva, mintha máris kezdődne a történet? És miért nézem meghatott rokonszenvvel a semmibe vesző vasúti síneket? *A pálya csupa gaz, / hisz vonat erre egy se jár már, / nincs jegypénztár és nincs utas, / csupán a csönd az állomásnál.*

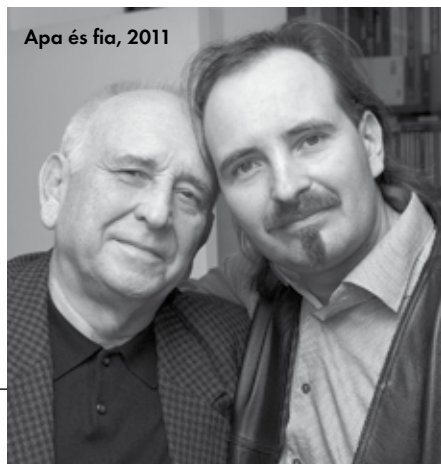
Az elhagyott vaspályák képeivel és a költő soraival feltámadnak bennem a nyári, végtelennek tetsző utazások, a vonatok lehúzott ablakain becsapó huzat, a kerekék ütemes csattogása, a bakterházak előtt tisztelegve álló, veres zászlócskás vasutasok, a jelzőharangok csengése, a pöfékelt mozdonyok, a beszálló füst és korom, a téli éjszakák-

ban robogó szerelvények fényei, a hagyma- és bagószagú harmadosztályok bóbiskoló utasai, a fülkés Pulmanok – itt vannak a képeken a mozdonytemetőben rozsdásodó lokomotívok, a bokros semmibe enyésző sínparók és az üresen kongó raktárépületek.

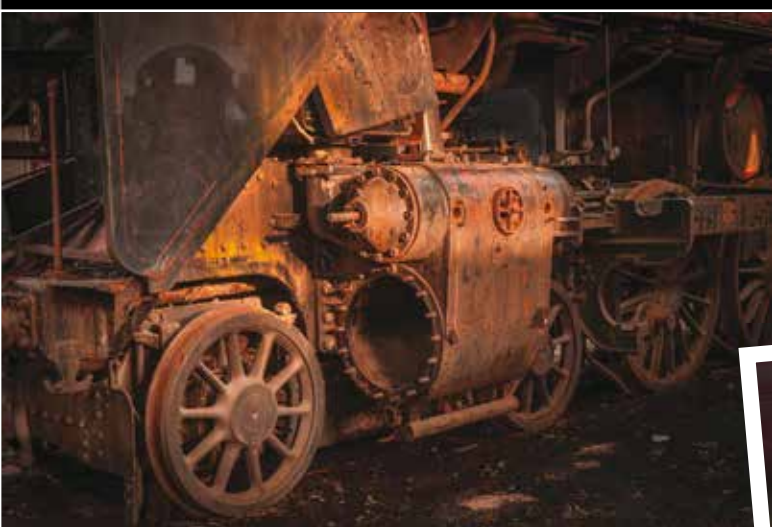
Mint háborúban elesett rokonok megmaradt relikviáit nézzük kegyelettel a felidézett múltat, olyan meghittséggel tárja eléink Baranyi Péter a veszendő világot. Szomorúan? Inkább szeretettel. Vonatablakból hányszor nézem magam is a gazzal benőtt, egykor fényes vaspályákat, a földhányásba torkoltakat, a korhadó talpfákon feketéllőket, amelyeken valaha vicinálisok, alföldi falvakba dőcögő vonatcskák, nehéz terhekkel megrakott, nyitott vagy zárt, veres vagonosorok gördültek gyárudvarokra vagy el a nagyvilágba. És hány-szor nézem én is az omladozó raktárépületeket, a rámpákat, a kis állomások elhagyott, szolgálati lakásait, a bodzabokrokkal benőtt hidásokat, a bedőlő cementkerítéseket és a csendet. A remek, művészi fotók mellett leghosszabban ezeket a képeket nézegettem, mert Baranyi Péter a képeivel mesél.

Baranyi Péter fotográfus Budapesten született 1967-ben. A technikus pályát hagyta ott a fényképezésért. Első albuma *Tetőn – jegyzetek egy városról* címmel jelen meg. Fotóművészetéről azt írja a *Képek tükrében* előszavában *Markovics Ferenc*, hogy Baranyi Péter „első pillantásra szigorúan száraz, dokumentarista tárgyilagosságába belopakodik a líra” – ez az apai örökséget feltételezi. De örökség a zenéhez való kötődés, tudvalevő, hogy Baranyi Ferencnek a költészet mellett a zene milyen fontos szerepet játszik az életében, ahogy Péternek a rock. *Ki dallá lesz, az már örökre / az igazsággal csendül össze...* – írja a rockerek portréihoz a költő. *Ki dallá lesz, felzeng az ég, / elnémul minden földi vétke... /--/ Ki dallá lett, immár legyen dal, / meghalhat – ámde el sosem*

hal... Vers és kép – a fotós lírájának és a költő lírájának harmóniája, a kétszázal is több oldalas album az elmúlásról szól, de ez csak a képi tükröződés, mert valójában az örökkévalóságról beszélnek, amely ott rejlik minden átlénygülésben. ♡

Apa és fia, 2011

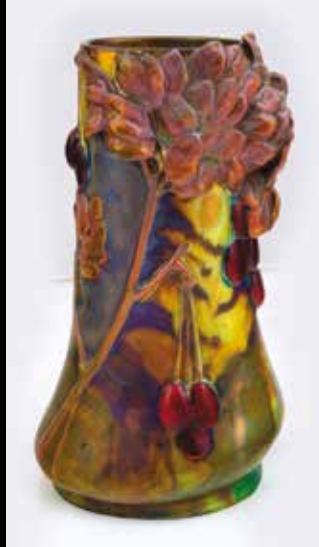
Válogatás Baranyi Péter Képek tükrében című albumából, a kötet Víziók, Vörös krónikák, Holt lelkek, Elhalt erek és Áttűnés sorozatából

A ZSOLNAY-KINCSEK EGERBEN MEGMINTÁZOTT ÁLMOK

Kiállítás a Kepes Intézetben

Cikkünk a 44. oldalon

A világhírű Zsolnay-gyár 165 éves hagyományát reprezentálva eredeti pirogránit térplasztikák, domborművek, modern eozi mázas, egyedi kerámiadisztyárgyak, Zsolnay-porcelánok érkeztek egyenesen Pécsről, valamint a budapesti Virág Judit Galériából Egerbe a 2018. március végéig látogatható kiállításra.

